

Türk Diasporası Araştırmaları Merkezi
(TÜDAM)

Analiz:

Alman Siyasetinde “Normalleşen” Aşırı Sağ

Eylül 2026 Eyalet Seçimleri Üzerine Bir Analiz

Haydar Haluk Ceylan

2026/02

www.gocvakfi.org | info@gocvakfi.org

ALMAN SİYASETİNDE “NORMALLEŞEN” AŞIRI SAĞ EYLÜL 2026 EYALET SEÇİMLERİ ÜZERİNE BİR ANALİZ

(2026/02)

YAZAR:

Haydar Haluk Ceylan

TÜRK DİASPORASI ARAŞTIRMALARI MERKEZİ (TÜDAM)

GRAFİK TASARIM:

Feyzanur Yetimoğlu

E ISBN:

978-625-5830-56-2

Göç Araştırmaları Vakfı

Hacettepe Mahallesi Fener Sokak No: 5

06230 Altındağ/Ankara, Türkiye

Tel.: (0312) 473 76 11

Fax: (0312) 473 79 11

Kitapçığın tüm yayın hakları Göç Araştırmaları Vakfına aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak sınırlı alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

İçindekiler

Giriş	2
Doğu’da AfD Hegemonyası ve CDU’nun Güç Kaybı	4
Berlin’de Solun Zaferi ve Göçmen Temsili	8
“Kitlel Tersine Göç” Söylemi Kurumsal Pratiğe Dönüşür mü?	10
Seçimlerin Dış Politikaya ve Türkiye-Almanya İlişkilerine Etkisi	12
Sonuç	13
Kaynakça	15

Giriş

2026 yılı Eylül ayında gerçekleşen eyalet seçimleri, Almanya'nın yakın siyasi tarihinde yer edecek bölgesel ve ideolojik kırılma üçgenini (Saksonya-Anhalt, Mecklenburg-Vorpommern ve Berlin) ortaya koymuştur. 6 Eylül 2026 tarihinde Saksonya-Anhalt'ta %43,8 oy oranına ulaşarak tarihi bir rekor kıran aşırı sağcı Almanya için Alternatif (AfD) partisi, 20 Eylül 2026'da Mecklenburg-Vorpommern'de de %38,2 oy alarak her iki Doğu eyaletinde birinci parti konumuna yükselmiştir. Buna karşın aynı gün gerçekleştirilen Berlin Temsilciler Meclisi seçimlerinde Sol Parti (*Die Linke*) Elif Eralp liderliğinde %25,7 oy oranıyla seçimi kazanmış ve bu eyalette 10 Türkiye kökenli milletvekilinin meclise girmesiyle zıt yönlü bir siyasal refleks somutlaşmıştır. Doğu eyaletlerinde aşırı sağın birinci parti olması ve merkez sağ Hristiyan Demokrat Birlik'in (CDU) oy oranlarının ciddi düzeyde düşmesi ülkedeki geleneksel güç dengelerini sarsmıştır (Die Zeit, 2026).

Siyaset bilimi ve sosyoloji literatüründen aşına olduğumuz “anaakımlaşma” kavramı bu süreçte, aşırı sağ söylemlerin marjinal kulvardan çıkarak kamuoyunda ve siyasal sistemin merkezinde meşrulaşmasını ifade etmektedir. İkinci Dünya Savaşı sonrası Alman demokrasisinin aşırı sağcı grupları tecrit etmek amacıyla kurduğu “güvenlik duvarı” (*Brandmauer*) ilkesi, AfD'nin Doğu parlamentolarında elde ettiği koltuk sayısı ile sahip olduğu bloke edici azınlık gücüyle önemli ölçüde aşınmıştır. Merkez partilerin, kaybettikleri oyları geri kazanma dürtüsüyle göç ve güvenlik politikalarında aşırı sağ söylemleri kullanmaya başlaması, yerli nüfusun çıkarlarını göçmen karşıtlığı üzerinden önceliklendiren anlayışın (nativizm) zayıflamasını sağlamamış, aksine bu fikirlerin kamusal alanda meşruluk kazanarak sıradanlaşmasını hızlandırmıştır. Siyasetin çevre noktalarından merkezine doğru gerçekleşen bu eksen kayması, radikal sağın salt protesto hareketi olmaktan çıkıp eyalet yönetiminde kurumsal karar alma noktasında belirleyici bir aktöre dönüşmesine zemin hazırlamıştır (Henley, 2026a).

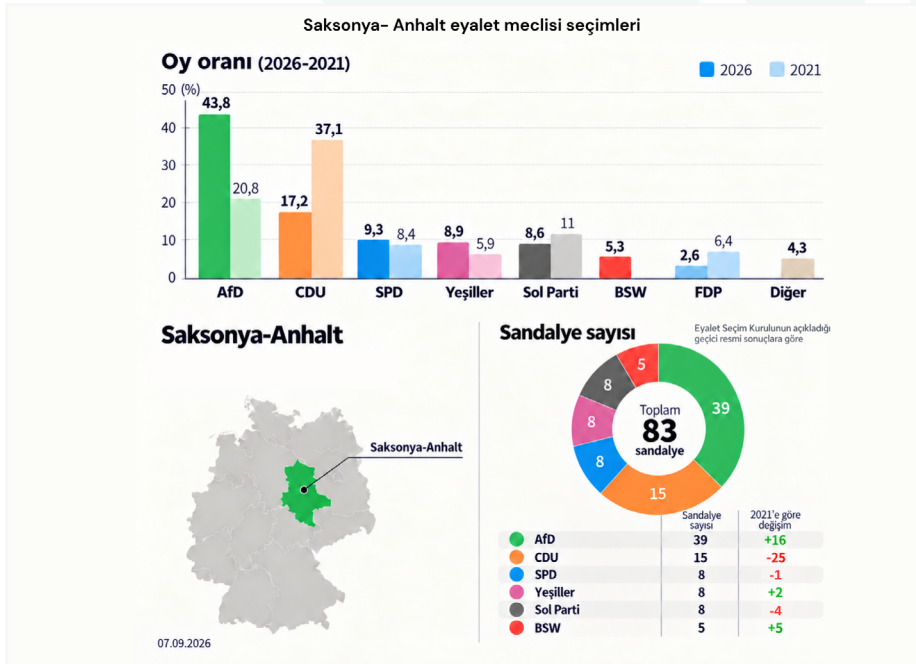
Doğu Almanya eyaletlerinde tırmanan radikal sağ ideolojinin sosyo-psikolojik kökleri, 1990 yılındaki birleşme sonrasında yaşanan toplumsal kırılmalarda ve “post-sosyalist dönüşüm yorgunluğunda” aranmaktadır. Sanayisizleşme, nitelikli nüfus kaybı ve Batı merkezli kurumsal yapının getirdiği ikincilleşme hissiyatı, Doğu seçmeninde Berlin’deki geleneksel merkez partilere dönük kronik bir güvensizlik ve meşruiyet krizi biriktirmiştir (Dierks, 2026). AfD ve Sahra Wagenknecht İttifakı (BSW) gibi aktörler, bu sosyo-ekonomik huzursuzluğu ve geleceksizlik kaygısını “Doğu Alman Kimliği” söylemiyle araçsallaştırarak seçmen kitlesini mobilize etmiştir. Şansölye Friedrich Merz liderliğindeki federal hükümete duyulan tepki, Doğu eyaletlerinde geleneksel siyasetin meşruiyet kaybını derinleştirmiştir (Nowaczyk vd., 2026).

Doğu eyaletlerinde etnik kökene dayalı yerlililiği (etno-nativizm) savunan ve göçmen karşıtlığı üzerinden yükselen dalganın aksine başkent Berlin’deki sandık sonuçları, çok kültürlü metropol dinamiklerinin radikal sağa karşı ortaya koyduğu çoğulcu direnci açıkça göstermektedir. Sol Parti’nin konut krizi, fahiş kira artışları ve dev emlak şirketlerinin kamulaştırılması vaadi üzerinden yürüttüğü sınıfsal ve hak odaklı kampanya, kiracı kitleleri ve genç seçmenleri arkasında konsolide etmiştir. Berlin’de sol ideolojik çizgide yer alan üç ayrı siyasal partiden 10 Türkiye kökenli siyasetçinin parlamentoya girmesi ve Elif Eralp’in eyalet başbakanlığı makamına yaklaşması, göçmenlerin siyasal temsil niteliği açısından önemli bir eşik oluşturmuştur. Berlin’in bu çoğulcu ve sol refleksi, Doğu’nun dışlayıcı nativizmi karşısında belirgin bir sosyo-mekânsal yarıma alanına da işaret etmektedir (Ünveren, 2026a).

Bu analizin temel amacı; Almanya’da 2026 yılı Eylül ayında yapılan eyalet seçimleri sonucunda ortaya çıkan siyasal kırılmaları, aşırı sağın normalleşme dinamiklerini ve Berlin’deki karşıt temsil modelini incelemektir. Çalışma, Doğu eyaletlerinde güç kazanan nativist dalganın Türk diasporası üzerindeki hukuki, sosyo-ekonomik ve güvenlik risklerini ortaya koymayı da hedeflemektedir. Ayrıca eyaletlerden federal düzeye sıçrayan siyasal baskının Ankara-Berlin hattındaki ikili ilişkilere ve uluslararası ilişkilere olası yansımaları da değerlendirilmektedir.

Doğu'da AfD Hegemonyası ve CDU'nun Güç Kaybı

6 Eylül 2026 tarihinde gerçekleştirilen Saksonya-Anhalt eyalet seçimleri, Almanya Anayasayı Koruma Teşkilatı tarafından eyalet düzeyinde “kesinleşmiş aşırı sağcı” olarak tescillenen AfD'nin tarihi zaferiyle sonuçlanmıştır. Eyalet genelindeki parti listesi oylarında %43,8'e ulaşan AfD, 2021 seçimlerindeki oy oranını bir önceki seçimlere göre belirgin ölçüde artırarak 83 sandalyeli Saksonya-Anhalt eyalet meclisinde 39 sandalye elde etmiştir. Eyaletteki 41 seçim çevresinin 38'inde doğrudan milletvekilliği kazanan parti, Ulrich Siegmund liderliğinde Doğu Almanya eyaletlerindeki en yüksek oy oranına ulaşarak parlamenter çoğunluk dengelerini sarsmıştır (STALA, 2026; Die Zeit 2026).

Şekil1.Saksonya-Anhalt Eyalet Meclisi Seçim Sonuçları ve Önceki Seçimle Oy Değişimi

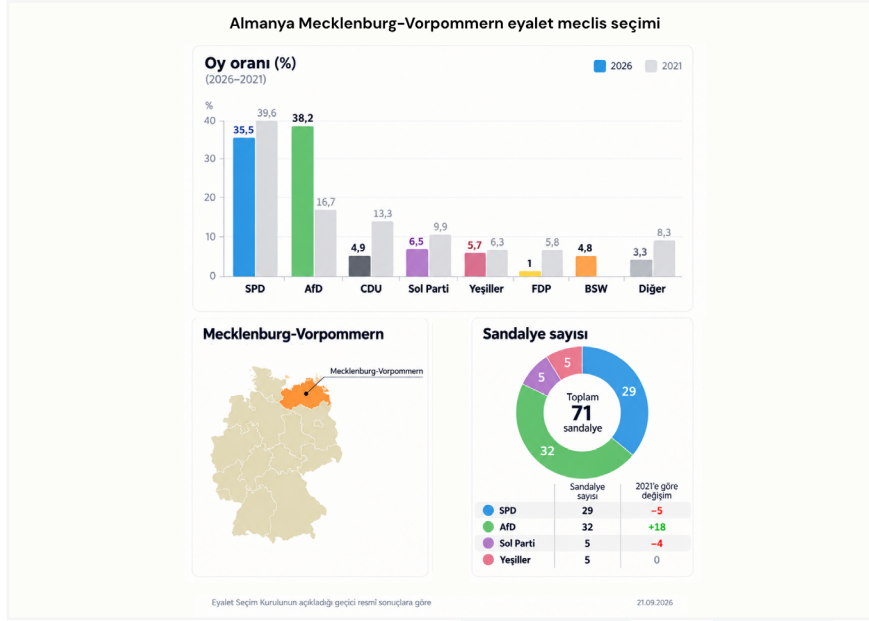
Kaynak: Grafikte yer alan oy dağılımı ve sandalye verileri Statistisches Landesamt Sachsen-Anhalt (2026) kaynağından derlenmiştir. https://wahlergebnisse.sachsen-anhalt.de/wahlen/lt26/erg_land.html

Saksonya-Anhalt'taki bu siyasal kırılmayı takiben 20 Eylül 2026 tarihinde sandık başına giden Mecklenburg-Vorpommern eyaletinde de benzer bir sayısal anatomi ortaya çıkmıştır. Leif-Erik Holm liderliğindeki AfD, oyların %38,2'sini alarak oy oranını bir önceki seçime kıyasla iki katına çıkarmış ve eyalette birinci parti konumuna yükselmiştir. Mevcut eyalet başbakanı Manuela Schwesig yönetimindeki Sosyal Demokrat Parti (SPD) %35,5'te kalırken, Sol Parti (*Die Linke*) %6,5 oy oranına gerilemiş ve parlamenter dengeler radikal sağın lehine köklü biçimde değişmiştir (Die Landeswahlleiterin Mecklenburg-Vorpommern, 2026; Frankfurter Allgemeine Zeitung, 2026a).

Elde edilen bu ardışık seçim başarıları, AfD'nin geçici bir protesto veya reaksiyon hareketi olmanın ötesine geçerek Doğu Almanya coğrafyasında kurumsallaşmış baskın bir kitle partisine dönüşümün eşiğinde olduğunu göstermektedir. Seçmen davranışları incelendiğinde AfD'ye verilen oyların anlık tepki güdülerinden ziyade ideolojik benimseme ve kalıcı siyasal aidiyet süreçleriyle şekillendiği yorumu önem kazanmaktadır. Doğu Almanya'nın özgül sosyo-politik yapısında merkeze yerleşen bu yeni parti modeli, siyasal yelpazenin radikal kanadını kamusal alanda meşrulaştırarak normalleşme sürecini hızlandırmaktadır(phoenix, 2026).

Bu kurumsallaşma sürecinin gerisinde radikal sağ söylemleri hedeflenmiş dijital mecralar ve yerelleşmiş siyasal iletişim stratejileri üzerinden kitlelere sunan yeni aktör tiyolojileri yer almaktadır. Saksonya-Anhalt'ta Ulrich Siegmund ve Mecklenburg-Vorpommern'de Leif-Erik Holm gibi figürler, geleneksel çatışmacı aşırı sağcı imaj yerine “halktan biri” ve uzlaşılabilir komşu personası inşa ederek partinin toplumsal tabanını genişletmiştir. Sosyal medya platformlarının agresif kullanımıyla harmanlanan bu ılımlılaştırılmış üslup, radikal ajandanın geniş seçmen kitleleri nezdinde sorgulanmadan kabul görmesini sağlamıştır (Aydın, R., 2026).

Doğu eyaletlerinde AfD hegemonyası tesis edilirken, merkez sağın tarihsel temsilcisi Hristiyan Demokrat Birlik (CDU) ise ağır bir oy kaybıyla yüzleşmiştir. Saksonya-Anhalt'ta oyları %17,2'ye gerileyerek tarihinin en ağır yenilgisini alan CDU, Mecklenburg-Vorpommern'de ise %4,9 oy oranında kalarak %5'lik seçim barajını aşamamış ve parlamento dışı kalmıştır. Birleşme sonrasında Doğu eyaletlerini uzun yıllar yöneten bir partinin meclis dışında kalması Almanya'nın savaş sonrası siyasal tarihinde bir kırılmaya işaret etmektedir(DW Türkçe, 2026).

Şekil2. Mecklenburg-Vorpommern Eyalet Meclisi Seçim Sonuçları ve Önceki Seçimle Oy Değişimi

Kaynak:Grafikteki veriler Die Landeswahlleiterin Mecklenburg-Vorpommern (2026) kaynağından derlenmiştir. <https://www.laiv-mv.de/Wahlen/Landtagswahlen/2026/>

CDU'nun Doğu eyaletlerindeki erimesi, Berlin'deki federal hükümet ve Şansölye Friedrich Merz üzerinde şiddetli bir siyasal kriz dalgası yaratmıştır. AfD'yi sandıkta yarı yarıya küçültme vaadiyle göreve gelen Merz'in stratejisinin çökmesi, parti içi muhalefeti hareketlendirmiş ve iktidar ortakları arasındaki uyumu zedelemiştir. Federal düzeydeki siyasal söylem ile Doğu eyaletlerindeki toplumsal gerçeklikler arasında derinleşen bu doku uyumsuzluğu merkez siyasetin meşruiyet kaybını tırmandırmıştır (Der Spiegel, 2026; Gazete Oksijen, 2026).

Seçim sonuçlarının parlamenter aritmetikte yarattığı en kritik kurumsal risk, AfD'nin Saksonya-Anhalt ve Mecklenburg-Vorpommern eyalet meclislerinde elde ettiği sandalye sayısı ile "bloke edici azınlık" statüsüne ulaşmış olmasıdır. Saksonya-Anhalt'ta 83 sandalyenin 39'unu kazanan parti, nitelikli çoğunluk gerektiren eyalet anayasası değişikliklerini ve Eyalet Anayasa Mahkemesi yargıç atamalarını tek başına felç edebilecek bir veto gücüne erişmiştir. Bu parlamenter kaldıraç, eyaletlerin yargı ve güvenlik bürokrasisi üzerindeki kurumsal tarafsızlığı tehdit edebilecek yapısal bir vesayet mekanizması üretmektedir(Frankfurter Allgemeine Zeitung, 2026a; Perspektif EU, 2026a).

Saksonya-Anhalt eyalet meclisinde elde ettiği sandalye sayısı ile birinci parti konumuna yükselen AfD, salt çoğunluk olan 42 sandalyeyi kıl payı kaçırmış ve tek başına hükümet kurma hedefine ulaşamamıştır. Mevcut oy dağılımında AfD karşısındaki geleneksel partilerin toplam sandalye sayısının salt çoğunluğa ulaşamaması mecliste bir siyasal kilitlenme ihtimalini de beraberinde getirmiştir. Bu parlamenter kilitlenmede %5,3 oy oranıyla 5 sandalye kazanan BSW anahtar aktör konumuna yerleşmiştir. BSW'nin eyalet temsilcileri Claudia Wittig ve Thomas Schulze, AfD ile resmi bir koalisyona girmeyeceklerini ancak meclis turlarında çekimser kalarak veya bağımsız bir isim altında azınlık hükümetinin önünü açabileceklerini beyan etmişlerdir. Buna karşın AfD federal yönetimi, eyalet düzeyinde iktidar tecrübesi edinerek partinin "normalleşmesini" ve federal iktidar yürüyüşünü kolaylaştırmayı stratejik bir hedef olarak görmektedir (Rundschau Online,

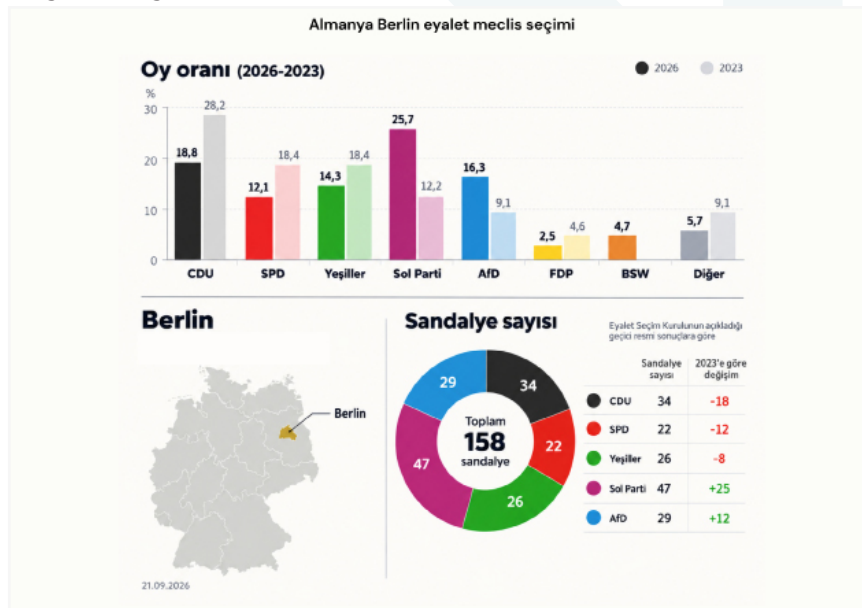
2026; tagesschau.de, 2026).

BSW'nin bu anahtar konumu 6 Ekim'de Saksonya-Anhalt Eyalet Meclisi başkanlığı seçiminde ilk somut sonucunu vermiştir. Meclis başkanlığı için yapılan seçimde AfD adayı Tobias Rausch seçimi kazanmıştır. Gizli oylamada kullanılan 82 oyun 48'ini alan Rausch'un seçilmesinde, meclis başkanlığının en güçlü gruba bırakılması yönündeki parlamenter geleneğe vurgu yapan BSW'nin desteği belirleyici olmuştur. AfD ve BSW oylarının toplamının ötesine geçen bu sonuç, geleneksel partilerin milletvekilleri arasından da Rausch'a en az dört oyun gittiğini ortaya koymuştur. Seçilmesinin ardından Rausch tarafsızlık sözü vererek siyasi “güvenlik duvarı”nın geride kalması gerektiğini savunmuştur (Perspektif, 2026b).

Geleneksel partilerin matematiksel ve parlamenter açıdan kilitlenmesi, radikal sağ partileri tecrit etmeyi amaçlayan “güvenlik duvarı” ilkesinin pratik ve kurumsal düzeyde işlevsizleştiği anlamına gelmektedir. Demokratik sistemin meşruiyetini korumak adına inşa edilen güvenlik bariyerleri, AfD'nin kilit aktör haline gelmesiyle birlikte parlamenter süreçleri güçleştirebildiği için kendi işlevini yitirmesine yol açabilecektir. Sonuç olarak, aşırı sağın Alman anayasal düzeni içinde veto yetkisine sahip kurumsal bir aktör olarak konumlanması güvenlik duvarının çöküşüne yol açabilecek bir süreci ortaya çıkarmaktadır (Henley, 2026a).

Berlin'de Solun Zaferi ve Göçmen Temsili

20 Eylül 2026 tarihinde gerçekleştirilen Berlin Temsilciler Meclisi seçimleri, Almanya'nın başkentinde radikal bir siyasal güç kaymasına sahne olmuştur. Sol Parti (*Die Linke*), hukukçu ve kadın hakları aktivisti Elif Eralp'in liderliğinde oy oranını bir önceki seçime kıyasla rekor bir artışla %25,7'ye çıkartarak seçimin açık ara galibi olmuştur. 158 sandalyeli Berlin parlamentosunda 47 sandalye elde eden Sol Parti, tarihinin en yüksek seçim başarısına ulaşırken; mevcut koalisyonun büyük ortağı Hristiyan Demokrat Birlik 9,4 puan kayıpla %18,8'e gerilemiştir. Almanya için Alternatif (AfD) oy oranını %16,3'e yükseltirken, Yeşiller %14,3'te ve Sosyal Demokrat Parti (SPD) ise %12,1'de kalmıştır. Berlin'de Sol Parti'nin zaferi kadar AfD'nin yükselişi de dikkat çekmektedir. Oy miktarındaki artışla parti, mevcut koalisyon hükümetinin bileşenleri olan Yeşiller ve SPD'yi geride bırakmayı başarmıştır. BSW (%4,7) ve FDP (%2,5) ise yüzde 5'lik seçim barajını geçemeyerek meclis dışı kalmıştır (Die Landeswahlleiterin Berlin, 2026).

Şekil 3. Berlin 2026 Temsilciler Meclisi Seçim Sonuçları ve Önceki Seçimle Oy Değişimi

Kaynak: Grafikte yer alan veriler Die Landeswahlleiterin Berlin (2026) resmi sonuçlarından alınmıştır.
<https://wahlen-berlin.de/wahlen/BE2026/Afspraes/AGH/index.html>

Sol Parti'nin Berlin'deki tarihi zaferinin merkezinde, kentin yapısal bir kriz haline gelen sosyo-ekonomik dinamikleri ve özellikle derinleşen konut krizi yer almaktadır. Nüfusunun ezici çoğunluğu kiracılardan oluşan metropolde, fahiş kira artışları, eşyalı daire spekülasyonları ve dar gelirli kitlelerin kent dışına itilmesi sosyo-politik bir huzursuzluk dalgası yaratmıştır. 2021 yılındaki halk oylamasında seçmenlerin %59,1'inin üç binin üzerinde konuta sahip dev emlak şirketlerinin kamulaştırılmasına “evet” demesine rağmen önceki hükümetlerin bu iradeyi hayata geçirmemesi, seçmen nezdinde ciddi bir meşruiyet açığı doğurmuştur. Elif Eralp öncülüğündeki Sol Parti, kampanya boyunca büyük konut şirketlerinin tazminat karşılığında kamulaştırılmasını, bağlayıcı kira üst sınırını ve konut spekülasyonuna karşı sert idari tedbirleri merkezine alarak kiracı kitleleri arkasında konsolide etmeyi başarmıştır(Ünveren, 2026b).

2026 Berlin seçimleri, göçmenlerin siyasal katılımı ve temsil niteliği açısından da önemli bir kırılma noktasını simgelemektedir. Eyalet parlamentosunda ideolojik olarak sol yelpazede yer alan üç ayrı siyasal partiden 10 Türkiye kökenli siyasetçi seçilmiştir. Sol Parti saflarından Elif Eralp ve Yeşiller'den Taylan Kurt seçim çevrelerinde doğrudan milletvekilliği kazanırken; Sol Parti'den Betül Havva Yılmaz, Ender Atakul, Asya Şenyüz ve Eda Tekan ile SPD'den Sevim Aydın, Derya Çağlar, Sebahat Atlı ve Orkan Özdemir liste üzerinden parlamentoya girmiştir. Sağ yelpazedeki CDU ve AfD sıralarında ise Türkiye kökenli hiçbir temsilcinin yer almaması göçmen kökenlilerin siyasal temsil tercihlerine dair de fikir vermektedir (Ünveren, 2026a).

Seçimin ardından Sol Parti'nin liste başı adayı Elif Eralp'ın Berlin eyalet başbakanı olma imkânının doğması, göçmen kökenli temsil açısından önemli bir ufuk çizmektedir. Berlin'in hem kent hem eyalet statüsü taşıması dolayısıyla bu makam, doğrudan eyalet başbakanlığı ve Federal Konsey (*Bundesrat*) üyeliği yetkilerini bünyesinde barındıran üst düzey bir yürütme erki niteliğindedir. Almanya tarihinde ilk kez Türkiye kökenli bir kadının koalisyon seçenekleri kapsamında eyalet başbakanlığı için muhtemel adaylardan biri hâline gelmesi, göçmenlerin kurucu siyasal aktör haline geldiğini göstermesi açısından önemlidir(Frankfurter Allgemeine Zeitung, 2026b).

Berlin'deki sol zafer ile Doğu eyaletlerinde (Saksonya-Anhalt ve Mecklenburg-Vorpommern) baskın hale gelen etno-nativist radikal sağ dalga yan yana değerlendirildiğinde Almanya'nın siyasal coğrafyasında belirginleşen mekânsal ve toplumsal bir yarılma görünürlüğü kazanmaktadır. Doğu Almanya eyaletlerinde AfD'nin yüzde 40 gibi kritik bir oy oranı eşiğini aşarak toplumun ana akım merkezinde kalıcı bir yer edinmesi ve etnik-kültürel açıdan tek tip bir toplum talebini kurumsal yapılara taşıması çevrede yerli nüfusun üstünlüğünü ve göçmen karşıtlığını temel alan bir siyaset tarzının güçlenmesine zemin hazırlamaktadır. Buna karşın yoğun göçmen nüfus barındıran kozmopolit metropol Berlin'in çoğulcu, sol ve göçmen ağırlıklı bir siyasal refleks vererek aşırı sağın yükselişini sınırlayan farklı bir siyasal temsil modeli ortaya koyması mekânsal bir kutuplaşmayı da somutlaştırmaktadır. Doğu'da aşırı sağa karşı geliştirilen güvenlik duvarı erozyona uğrarken, metropolde sol-yeşil çoğunluğun anayasal ve çoğulcu değerleri savunma hattı inşa etmesi ise ülkenin anayasal ve toplumsal dokusunda uzun vadeli sosyo-mekânsal kırılmalar üretme potansiyeli taşımaktadır(phoenix, 2026).

“Kitlemel Tersine Göç” Söylemi Kurumsal Pratiğe Dönüşür mü?

Kasım 2023’te Potsdam kentinde düzenlenen gizli toplantıda aşırı sağcı aktörler tarafından ele alınan “kitlemel tersine göç” (*Remigration*) planlaması, AfD’nin Saksonya-Anhalt ve Mecklenburg-Vorpommern seçimlerinde elde ettiğı oy oranları ve parlamentoları kilitleme gücüyle marjinal bir söylem olmaktan çıkarak kurumsal düzleme taşınma ihtimalini doğurmuştur. Ulrich Siegmund gibi figürlerin bizzat sahiplendiğı bu planlama, iltica başvurusunda bulunan sığınmacıların yanı sıra uyum sağlamadığı iddia edilen göçmen kökenli Alman vatandaşlarını da hedef alan bir nüfus mühendisliğini içermektedir. Aşırı sağın eyalet meclislerinin aritmetiğindeki ağırlığı, bu söylemin marjinal bir marjdan çıkarak kamu idaresinde meşrulaşmasına ve idari uygulamalara zemin hazırlamasına imkân tanıma potansiyelini taşımaktadır (Aydın, R., 2026).

Eyalet meclislerinde elde edilen sandalye sayıları, AfD’ye anayasal düzeyde “bloke edici azınlık” yetkisi kazandırırken, bu durum yürütme organının idari kararlarında kitlemel tersine göç ajandasının örtük biçimde uygulanması tehlikesini doğurmaktadır. Eyaletlerin yerel yönetimler, iç güvenlik ve sınır dışı kararları üzerindeki idari takdir yetkisi göz önüne alındığında aşırı sağcı kadroların bürokrasiye nüfuz etmesiyle birlikte göçmenlerin yasal statülerini kırılganlaştıracak idari baskı mekanizmalarının devreye sokulması ihtimaliyle karşı karşıya kalınmaktadır. Eyalet düzeyindeki bu kurumsal idare gücü göçmen toplulukların kazanılmış haklarına dönük sistemik bir tehdit kaynağına dönüşmektedir (Aydın, Y., 2026).

AFD’nin Doğu eyaletlerinde elde ettiğı meşruiyet ve siyasal ağırlık, Berlin’deki federal hükümet ve merkez sağ üzerinde yoğun bir idari ve yasal kısıtlama baskısı da üretmektedir. Almanya’da yürürlüğe giren çifte vatandaşlık kolaylıkları, vatandaşlığa geçiş sürelerinin kısaltılması ve kalıcı ikamet izinlerinin düzenlenmesine yönelik kazanımlar, tırmanan

nativist retorik karşısında revize edilme riskiyle karşı karşıya kalmaktadır. AfD, eyalet bürokrasisindeki vesayet mekanizmaları üzerinden yürürlüğe koymak istediği göç karşıtı politikalarla göçmen kökenlilerin çifte vatandaşlık haklarını daraltmayı ve vatandaşlık süreçlerinde etno-kültürel sadakat testlerini dayatmayı hedeflemektedir(Perspektif EU, 2026a).

AfD'nin eyalet seçim programlarında ve resmi söylemlerinde açıkça yer alan “İslam'ın Almanya'ya ait olmadığı” tezi, aşırı sağın nüfuz ettiği kamu kurumlarında (eğitim, emniyet, yerel yönetimler) İslam karşıtlığının devlet erki eliyle kurumsallaşma tehlikesini ortaya koymaktadır. AfD'nin söylemlerinde yer alan okullarda sığınmacı çocukların ayrı sınıflarda toplanması ve cami inşaatlarının sınırlandırılması gibi hedeflerin uygulama alanı bulunduğu bir denklem, İslam karşıtlığını bireysel bir önyargı olmaktan çıkararak kurumsal bir tecrit rejimine dönüştürme potansiyelini taşımaktadır. Eğitim ve iç güvenlik idaresinin eyalet yetkisinde bulunması, bu ayrımcı uygulamaların idari yönetmeliklerle hayata geçirilmesini kolaylaştırmaktadır(Aydın, R., 2026; Demirtaş, 2026).

Saksonya-Anhalt ve Mecklenburg-Vorpommern gibi Türk ve göçmen nüfusunun görece düşük olduğu Doğu eyaletlerinde üretilen bu göçmen karşıtı ve ayrımcı idari atmosfer, merkez partilerin söylemlerini de etkileyerek kamuoyunda aşırı sağcı retorüğün “normalleşerek” Kuzey Ren-Vestfalya, Bavyera ve Baden-Württemberg gibi Türk diasporasının yoğun olarak kümелendiği Batı eyaletlerine transfer olma potansiyeli de taşımaktadır. Doğu eyaletlerinde siyasi olarak test edilen söylemsel ve idari pratikler, merkez siyaseti sağa çekmekte ve Batı eyaletlerinde yaşayan milyonlarca Türk göçmenin toplumsal kabulünü, kurumsal güvenliğini ve hukuki güvencelerini zayıflatmaktadır. Siyasi merkezin radikal sağ söylemleri taklit etmesi, göçmen karşıtı politikaların ülke genelindeki kamu bürokrasisine sızması gibi endişeleri de beraberinde getirmektedir(DW Türkçe, 2026).

Seçimlerin Dış Politikaya ve Türkiye-Almanya İlişkilerine Etkisi

Saksonya-Anhalt ve Mecklenburg-Vorpommern eyalet seçimlerinde AfD'nin elde ettiği yüksek oy oranları Berlin'deki federal hükümet ve Şansölye Friedrich Merz liderliğindeki CDU üzerinde bir iç siyaset baskısı inşa ettiği için bu durumu bölgesel bir siyasal kırılma olarak okumak son kertede eksik kalmaktadır. Federal düzeydeki merkez partilerin, muhafazakar seçmen tabanını radikal sağa kaptırmama kaygısıyla göç ve güvenlik konularında daha sert ve kısıtlayıcı pozisyonlara kayması, Almanya'nın dış politika dinamiklerinde ve Ankara-Berlin hattındaki ikili ilişkilerde güvenlikleştirilmiş bir retoriğin tırmanmasına yol açma potansiyelini de beraberinde getirmiştir. Bu siyasal sıkışıklık ortamında Türkiye ile Avrupa Birliği ve Almanya arasındaki stratejik ortaklığın ana sütunlarını oluşturan AB-Türkiye Göç Mutabakatı, vize serbestisi/vize kolaylığı süreçleri ve Gümrük Birliği'nin güncellenmesi gibi kritik dosyalar dolaylı bir şekilde de olsa olumsuz etkilenme riski taşımaktadır. Almanya iç siyasetinde göçmen karışıklığının anaakımlaşması, Berlin yönetiminin Türkiye ile yürütülen göç yönetimi müzakerelerinde çok daha katı şartlar öne sürmesine ve yapıcı diplomasi kanallarının daralmasına zemin hazırlayabilir (Aydın, Y., 2026).

Federal hükümetin iç siyasetteki aşırı sağ baskısını göğüsleme arayışı göç konusunun güvenlikleştirilmesi ve sınır kontrollerinin yeniden başlatılması gibi içe kapanmacı siyasal kararlarla somutlaşmaktadır. Bu politika değişiklikleri dolaylı şekilde de olsa Türk vatandaşlarına yönelik vize süreçlerinde idari zorlukların artması ve ret oranlarının tırmanması gibi güncel tartışma alanları açılmasına sebebiyet vermektedir. AfD'nin eyalet parlamenterlerinde kazandığı kilit roller ve Federal Konsey kanalıyla elde edebileceği muhtemel engelleyici yetkiler, Almanya'nın dış ilişkilerinde içe kapanmacı bir eğilime girme riskini beslemektedir. Göçün güvenlikleştirilmesi ekseninde şekillenen bu siyasal iklim, Gümrük Birliği'nin modernizasyonu gibi ekonomik bütünleşme adımlarının ve vize serbestisi görüşmelerinin Berlin tarafından süresiz biçimde askıya alınması veya ikincil koşullara bağlanması riskini tırmandırmaktadır (Aydın, Y., 2026; Demirtaş, 2026).

Sonuç

Eylül 2026 eyalet seçimleri, Almanya’nın İkinci Dünya Savaşı sonrasında kurduğu anayasal konsensüsün ve parlamenter koruma mekanizması olan “güvenlik duvarı” ilkesinin yapısal olarak aşındırmaktadır. Saksonya-Anhalt ve Mecklenburg-Vorpommern’de AfD’nin güçlü bir oy artışı ile birinci parti olması, aşırı sağcı ideolojinin çevrede güçlenerek merkeze yerleşme yolculuğunu sürdürdüğü bir “normalleşme” yaşadığını göstermektedir. Eyalet meclislerinde elde edilen bloke edici azınlık yetkisi, yasal düzenlemelerden ve yerel boyutta bürokratik atamalara dek geniş bir alanda radikal sağa kurumsal veto imkânı kazandırmıştır. Güvenlik duvarının aşınması, Alman siyasetini öngörülebilir koalisyon dengelerinden sistemik kilitlenmelere ve kurumsal meşruiyet krizlerine sürüklemiştir (Henley, 2026b).

Seçim sonuçları, Doğu eyaletlerinde kurumsallaşan etno-nativist radikal sağ iklim ile kozmopolit metropol Berlin’de Sol Parti’nin Elif Eralp liderliğinde yakaladığı çoğulcu temsil modeli arasında bir sosyo-mekânsal ve ideolojik yarılmayı somutlaştırmaktadır. Doğu’da ekonomik problemler ve federal merkeze güvensizlik üzerinden beslenen yabancı düşmanı hat, etno-kültürel homojenlik taleplerini kamu idaresine taşımaktadır. Buna karşılık Berlin’de göçmenlerin siyasal aktör haline geldiği ve sosyo-ekonomik haklar etrafında kenetlendiği çoğulcu yapı, aşırı sağa karşı kentsel bir direnç alanı oluşturmaktadır. Bu noktada Berlin ile Doğu eyaletleri arasındaki karşılaştırma anlamlı olmakla birlikte Berlin’in kendine özgü demografik, ekonomik ve kentsel özelliklerinin varlığı da göz önünde bulundurulmalıdır. Almanya’nın toplumsal dokusunu sınyayan bu mekânsal zıtlık, Doğu ile Batı/metropol arasındaki anayasal ve kültürel yarılmayı derinleştirme riski taşımaktadır (phoenix, 2026).

Aşırı sağın normalleşmesi ve kamu idaresinde söz sahibi olması, Almanya’da yaşayan Türk diasporasının hukuki kazanımları, toplumsal aidiyeti ve gündelik güvenliği açısından uzun vadeli yapısal riskler üretmektedir. Potsdam buluşmasında kuramsallaştırılan “kitlesel tersine göç” ajandasının meşrulaşması; vatandaşlık haklarının daraltılması, çifte vatandaşlık kolaylıklarının zorlaştırılması ve ikamet izinlerinde idari baskıların artması tehlikesini doğurmaktadır. Kamu kurumlarında, eğitimde ve bürokraside göçmen karşıtlığının kurumsallaşması, göçmen toplulukların devlet organlarına olan güvenini sarsarak toplumsal barışı erozyona uğratmaktadır. Gelecek projeksiyonunda Doğu’da test edilen nativist politikaların Batı eyaletlerine sıçraması halinde, Türk diasporasının hak arama mücadelesi çetinleşecek ve toplumsal kırılganlık derinleşebilecektir.

Kaynakça

- Aydın, R. (2026, 8 Eylül). *AfD'yi Zafere Taşıyan Aşırı Sağcı Ulrich Siegmund Kimdir?* Perspektif. <https://perspektif.eu/2026/09/08/afdyi-zafere-tasiyan-asiri-sagci-ulrich-siegmund-kimdir/>
- Aydın, Y. (2026, 7 Eylül). *AfD'nin Saksonya-Anhalt'taki Ezici Seçim Zaferi: Şimdi Ne Olacak?* Perspektif. <https://perspektif.eu/2026/09/07/afdnin-saksonya-anhalttaki-ezici-secim-zaferi-simdi-ne-olacak/>
- Demirtaş, B. (2026, 9 Eylül). *AfD'nin önlenemeyen yükselişi: Almanya nereye?* Fikir Turu. <https://fikirturu.com/jeo-politika/afdnin-onlenemeyen-yukselisi-almanya-nereye/>
- Der Spiegel. (2026, 7 Eylül). *Sachsen-Anhalt-Wahl: AfD gewinnt deutlich, CDU erlebt Debakel.* Der Spiegel. <https://www.spiegel.de/politik/landtagswahl-in-sachsen-anhalt-afd-gewinnt-vor-cdu-verpasst-aber-absolute-mehrheit-a-fb39ba0f-a1e5-4256-b7b2-1126b2454473>
- Die Landeswahlleiterin Berlin. (2026). *Wahl zum Abgeordnetenhaus von Berlin 2026: Amtliches Endergebnis.* <https://wahlen-berlin.de/wahlen/BE2026/Afspraes/AGH/index.html>
- Die Landeswahlleiterin Mecklenburg-Vorpommern. (2026). *Landtagswahl in Mecklenburg-Vorpommern 2026: Endgültiges Ergebnis.* <https://www.laiv-mv.de/Wahlen/Landtagswahlen/2026/>
- Die Zeit. (2026, 7 Eylül). *AfD gewinnt Landtagswahl in Sachsen-Anhalt, verfehlt absolute Mehrheit.* Die Zeit. <https://www.zeit.de/politik/deutschland/2026-09/landtagswahl-sachsen-anhalt-afd-cdu-koop-positionen-gxe>
- Dierks, B. (2026, 7 Eylül). *Blauer Erfolg stürzt CDU in die Krise.* deutschlandfunk.de <https://www.deutschlandfunk.de/landtagswahl-sachsen-anhalt-ergebnis-afd-siegmund-regierungsbildung>

- DW Türkçe. (2026, 7 Eylül). *Saksonya-Anhalt: Alman siyasetinde AfD depremi*. DW Türkçe. <https://www.dw.com/tr/saksonya-anhalt-alman-siyasetinde-afd-depremi/a-79094770>
- Frankfurter Allgemeine Zeitung. (2026a, 20 Eylül). *Kann Schwesig wirklich die AfD überholen?*. FAZ.net. <https://www.faz.net/aktuell/politik/wahl-in-mecklenburg-vorpommern/wahl-in-mv-und-berlin-was-wird-mit-der-koalition-zwischen-cdu-und-spd-201235530.html>
- Frankfurter Allgemeine Zeitung. (2026b, 20 Eylül). *Linksbündnis bis Weihnachten? So geht es nach den Wahlen weiter*. FAZ.net. <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/wahlen-in-berlin-und-mv-so-geht-es-jetzt-weiter-201247077.html>
- Gazete Oksijen. (2026, 21 Eylül). *AfD ve Sol Parti'yi aynı kefeye koydu: Merz'den SPD ve Yeşiller'e 'Berlin' çağrısı*. Gazete Oksijen. <https://gazeteoksijen.com/dunya/afd-ve-sol-partiyi-ayni-kefeye-koydu-merzden-spd-ve-yesillere-berlin-cagrisi-290192>
- Henley, J. (2026a, 5 Eylül). *All eyes on Saxony-Anhalt – what will AfD do if it wins German state poll?* The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2026/sep/05/saxony-anhalt-far-right-afd-plans-german-state-poll>
- Henley, J. (2026b, 7 Eylül). *Europe's centre fears nationalist wave after AfD victory but only has itself to blame*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/world/2026/sep/07/afd-germany-far-right-saxony-anhalt-nationalist-wave-europe-analysis>
- Nowaczyk, A., Giesel, J., & Bothe, C. (2026, 7 Eylül). *Wahl Sachsen-Anhalt 2026: Siegmund war der erste AfD-Kandidat, den die Wähler liebten – die Wahlanalyse*. Frankfurter Allgemeine Zeitung. <https://www.faz.net/aktuell/politik/wahl-in-sachsen-anhalt/wahl-sachsen-anhalt-2026-siegmund-war-der-erste-afd-kandidat-den-die-waehler-liebten-die-wahlanalyse-accg-201200407.html>
- Perspektif EU (2026a, 7 Eylül). *Almanya Karanlık Bir Güne Uyandı: İlk Aşırı Sağcı Eyalet Hükûmeti Kapıda mı?* Perspektif. <https://perspektif.eu/2026/09/07/almanya-karanlik-bir-gune-uyandi-ilk-asiri-sagci-eyalet-hukumeti-kapida-mi/>
- Perspektif. (2026b, 6 Ekim). *Almanya'da bir ilk: AfD'li Tobias Rausch Saksonya-Anhalt Eyalet Meclisi Başkanı seçildi*. <https://perspektif.eu/2026/10/06/almanya-da-bir-ilk-afdli-tobias-rausch-saksonya-anhalt-eyalet-meclisi-baskani-secildi>
- phoenix. (2026, 20 Eylül). *phoenix Wahlrunde zu den Wahlen in Mecklenburg-Vorpommern Berlin*. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=bV71iQpq3Wg>
- Rundschau Online. (2026, 9 Eylül). *Wahl Sachsen-Anhalt 2026: Merz verschiebt Trump-Telefonat nach AfD-Post*. Rundschau Online. <https://www.rundschau-online.de/politik/wahl-sachsen-anhalt-2026-merz-verschiebt-trump-telefonat-nach-afd-post-1367432>
- Statistisches Landesamt Sachsen-Anhalt- STALA. (2026, 22 Eylül). *Ergebnisse Landesebene – Landtagswahl Sachsen-Anhalt 2026*. https://wahlergebnisse.sachsen-anhalt.de/wahlen/lt26/erg_land.html
- tagesschau.de. (2026, 9 Eylül). *Wer entscheidet, wie es weitergeht?*. <https://www.tagesschau.de/inland/innenpolitik/afd-sachsen-anhalt-regierungsbildung-100.html>

Ünveren, B. (2026a, 21 Eylül). *Berlin’de 10 Türkiye kökenli milletvekili seçildi*. DW Türkçe. <https://www.dw.com/tr/berlinde-10-t%C3%BCrkiye-k%C3%B6kenli-milletvekili-se%C3%A7ildi/a-79362639>

Ünveren, B. (2026b, 21 Eylül). *Elif Eralp kamulaştırma vaadini hayata geçirebilecek mi?* DW Türkçe. <https://www.dw.com/tr/elif-eralp-berlinde-kamula%C3%9Ft%C4%B1rma-vaadini-hayata-ge%C3%A7irebilecek-mi/a-79358523>

daha fazla bilgi için

/goc_vakfi

/gocarastirmalarivakfi